



# ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดนราธิวาส ( ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม )



การทำกรงนก กรงหัวจุก

จัดทำโดย กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อบจ.นราธิวาส

Website : [www.narathiwatpao.go.th](http://www.narathiwatpao.go.th) | Email : [saraban@narathiwatpao.go.th](mailto:saraban@narathiwatpao.go.th) | Tel : 0-7351-7972

## คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราชการ ๒๕๖๐ มาตรา ๕๗ รัฐต้อง (๑) อนุรักษ์พื้นที่ฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะ สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านภูมิปัญญาไทยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง สร้างความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิ แก่คนไทยสามารถปรับ ประยุกต์หลักธรรมคำสอนทางศาสนามาใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสม สร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคม และธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมได้ตามยุคสมัย

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส ได้เล็งเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงได้จัดทำข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรมเพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญ และมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชนและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนในการถ่ายทอดความรู้และเป็นแนวทางในการค้นคว้าต่อไป

กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม  
องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส  
ผู้จัดทำ

## สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน	๑
ความหมายภูมิปัญญาท้องถิ่น	๖
- ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	
การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำกรงนกกรงหัวจุก	๗
บรรณานุกรม	๑๔

## สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

### ๑. ด้านกายภาพ

#### ๑.๑ ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดนราธิวาส เป็นจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศมาเลเซีย ตั้งอยู่บนฝั่งทะเลด้านตะวันออกของแหลมมลายู ห่างจากกรุงเทพมหานครโดยทางรถยนต์ ๑,๑๔๙ กิโลเมตร และทางรถไฟ ๑,๑๑๖ กิโลเมตร สูดชายแดนไทยมาเลเซียที่สถานีรถไฟสุโหงโกลก

**อาณาเขต** จังหวัดนราธิวาส มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	จดจังหวัดปัตตานีและอ่าวไทย
ทิศตะวันออก	จดอ่าวไทยและประเทศมาเลเซีย
ทิศใต้	จดประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันตก	จดจังหวัดยะลา

**แนวเขตระหว่างประเทศ** เป็นจังหวัดชายแดนที่เชื่อมกับรัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซียทั้งทางบก และทางน้ำ มีเขตแดนติดต่อกันยาวประมาณ ๑๗๘.๖๐๐ กิโลเมตร มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย รวม ๓ ด้าน คือ

ด่านพรมแดน	เขตปกครองฝั่งไทย	เขตปกครองฝั่งมาเลเซีย
ด่านตากใบ	อำเภอตากใบ	Tumpat (รัฐ Kalantan)
ด่านสุโหงโกลก	อำเภอสุโหงโกลก	Rangtaupanjang (รัฐ Kalantan)
ด่านบูเกะตา	อำเภอแว้ง	Bukit Bunga (รัฐ Kalantan)



ตาราง : แสดงพื้นที่ของจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามรายอำเภอ

อำเภอ	พื้นที่ (ต.ร. ก.ม.)
อำเภอเมืองนราธิวาส	๓๐๕.๑๑๕
อำเภอระแงะ	๔๓๔.๕๘๑
อำเภอสุโหงปาดี	๓๗๒.๖๓๖
อำเภอแว้ง	๓๗๔.๒๗๔
อำเภอยี่งอ	๒๐๐.๕๐๐
อำเภอดากใบ	๒๕๓.๔๕๐
อำเภอบาเจาะ	๑๗๑.๖๘๐
อำเภอรือเสาะ	๔๖๘.๓๒๔
อำเภอสุโหงโก-ลก	๑๓๙.๔๓๐
อำเภอศรีสาคร	๕๐๒.๘๗๐
อำเภอสือคิริน	๕๑๗.๐๐๐
อำเภอจะแนะ	๕๕๐.๐๐๐
อำเภอ เจาะไอร้อง	๑๖๓.๐๐๐

## ๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

มีเนื้อที่ประมาณ ๔,๔๗๕.๔๓ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๗๙๗,๑๔๓.๗๕ ไร่ พื้นที่ ๒ ใน ๓ ของพื้นที่ทั้งหมด เป็นป่าไม้และภูเขา มีภูเขาหนาแน่น แถบทิศตะวันตกเฉียงใต้จดเทือกเขาสันกาลาคีรี ซึ่งเป็นแนวกันพรมแดนไทย-มาเลเซีย ลักษณะของพื้นที่มีความลาดเอียงจากทิศตะวันตกไปสู่ทิศตะวันออก พื้นที่ราบส่วนใหญ่อยู่บริเวณติดกับอ่าวไทยและที่ราบลุ่มบริเวณแม่น้ำ ๔ สาย คือ แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำบางนรา แม่น้ำตากใบ และแม่น้ำโก-ลก มีพื้นที่พรุประมาณ ๓๖๑,๘๖๐ ไร่ ป่าพรุที่สำคัญ คือ ป่าพรุโต๊ะแดง และป่าพรุบาเจาะ เป็นต้น

## ๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

เป็นแบบมรสุมเขตร้อน แบ่งฤดูกาลออกเป็น ๒ ฤดู ได้แก่

๑. ฤดูฝน แบ่งออกเป็น ๒ ช่วง ได้แก่ช่วงที่รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดเอาความชื้นจากทะเลอันดามันและมหาสมุทรอินเดียเข้ามา ทำให้มีฝนตกชุกในเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม อีกช่วงหนึ่งก็คือช่วงที่รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดเอาความชื้นจากอ่าวไทยเข้ามา ทำให้มีฝนตกชุกในเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม

๒. ฤดูร้อน อยู่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน เนื่องจากได้รับลมตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมร้อนที่พัดมาจากทะเลจีนใต้ทำให้อากาศโดยทั่วไปร้อนและชื้น

## ๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

### ๒.๑ เขตการปกครอง

จังหวัดนราธิวาสแบ่งการปกครองภูมิภาคออกเป็น ๑๓ อำเภอ การปกครองท้องถิ่น ๗๗ ตำบล ๕๘๙ หมู่บ้าน และมีการจัดการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

๑. รูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๑ แห่ง โดยใช้พื้นที่ทั้งจังหวัด
๒. รูปแบบเทศบาลใช้พื้นที่ตำบลทั้งตำบลแต่เทศบาลบางแห่งใช้พื้นที่ไม่ครบทั้งพื้นที่ตำบลปัจจุบันมีจำนวน ๑๖ เทศบาล แยกเป็นเทศบาลเมือง จำนวน ๓ แห่ง เทศบาลตำบล ๑๓ แห่ง
๓. รูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล ใช้พื้นที่ตำบลทั้งตำบลและบางแห่งรวมตำบลอื่นหรือพื้นที่ติดเขตเทศบาล จำนวน ๗๒ แห่ง

ตาราง : แสดงการแบ่งเขตการปกครอง

ลำดับที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
๑	อำเภอเมืองนราธิวาส	๖	๖๒	๑	๑	๕
๒	อำเภอดากใบ	๘	๕๒	๑	-	๗
๓	อำเภอบาเจาะ	๖	๕๐	-	๒	๖
๔	อำเภอยี่งอ	๖	๔๐	-	๑	๖
๕	อำเภอระแงะ	๗	๖๐	-	๒	๗
๖	อำเภอรือเสาะ	๙	๗๒	-	๑	๙
๗	อำเภอศรีสาคร	๖	๓๕	-	๑	๖
๘	อำเภอแว้ง	๖	๔๖	-	๒	๖
๙	อำเภอสุคิริน	๕	๔๑	-	๑	๕
๑๐	อำเภอสุโหงโกลก	๓	๑๙	๑	๑	๒
๑๑	อำเภอสุโหงปาดี	๖	๕๐	-	๑	๖
๑๒	อำเภอจะแนะ	๔	๒๙	-	-	๔
๑๓	อำเภอเจาะไอร้อง	๓	๓๓	-	-	๓
	รวม	๗๗	๕๘๙	๓	๑๓	๗๒

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนราธิวาส

## ๒.๒ การเลือกตั้ง

ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสครั้งล่าสุด  
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส

แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็น ๓ เขต

- ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๔๕๙,๔๒๕ คน
- ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๒๔,๔๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๗,๖๗

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส

- ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๔๘๕,๔๐๗ คน
- ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๒๔,๗๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๘๕

## ๓. ประชากร

### ๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ในปี ๒๕๕๘ จำนวนประชากร ๗๘๓,๐๘๒ คน จำนวนครัวเรือน ๒๐๑,๗๖ ครัวเรือน  
ปี ๒๕๕๙ จำนวนประชากร ๗๘๙,๖๘๑ คน จำนวนครัวเรือน ๒๐๕,๕๓๙ ครัวเรือน ปี ๒๕๖๐ จำนวนประชากร  
๗๙๖,๒๓๙ คน จำนวนครัวเรือน ๒๐๙,๑๕๙ ครัวเรือน ปี ๒๕๖๑ จำนวนประชากร ๘๐๒,๔๗๔ คน จำนวนครัวเรือน  
๒๑๒,๘๗๓ ครัวเรือน

ตาราง : จำนวนประชากรของจังหวัดนราธิวาส จำแนกเป็นอำเภอ

ลำดับ ที่	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)							
		๒๕๕๘		๒๕๕๙		๒๕๖๐		๒๕๖๑	
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
๑	อำเภอเมืองนราธิวาส	๖๐,๙๖๕	๖๑,๕๒๖	๖๑,๘๖๑	๖๒,๑๘๘	๖๒,๔๗๘	๖๒,๗๕๔	๖๒,๙๘๘	๖๓,๒๔๙
๒	อำเภอดากใบ	๓๔,๙๙๗	๒๖,๘๖๑	๓๕,๓๐๕	๓๖,๕๕๗	๓๕,๕๕๕	๓๖,๘๕๒	๓๘,๘๔๕	๒๗,๘๒๔
๓	อำเภอบาเจาะ	๒๖,๑๕๘	๒๖,๘๖๑	๒๖,๔๔๕	๒๗,๒๓๐	๒๖,๖๖๖	๒๗,๖๐๓	๒๖,๙๕๘	๒๗,๘๒๔
๔	อำเภอยี่งอ	๒๒,๓๐๗	๒๒,๙๘๒	๒๒,๕๐๓	๒๓,๑๙๑	๒๒,๖๔๖	๒๓,๓๗๐	๒๒,๘๘๐	๒๓,๖๓๓
๕	อำเภอรามัน	๔๔,๘๔๕	๔๖,๔๑๘	๔๕,๐๙๓	๔๖,๖๐๕	๔๕,๔๐๓	๔๖,๙๖๓	๔๕,๖๘๑	๔๗,๒๑๑
๖	อำเภอศรีสาคร	๓๕,๑๖๓	๓๕,๗๓๘	๓๕,๔๙๓	๓๖,๐๒๑	๓๕,๘๒๖	๓๖,๒๙๐	๓๖,๑๑๕	๓๖,๖๑๐
๗	อำเภอศรีสาคร	๑๙,๗๐๘	๑๙,๑๑๐	๑๙,๙๓๓	๑๙,๓๔๔	๒๐,๑๗๘	๑๙,๖๔๙	๒๐,๔๑๘	๑๙,๘๓๙
๘	อำเภอแว้ง	๒๖,๑๘๓	๒๖,๘๒๒	๒๖,๓๔๑	๒๗,๐๘๔	๒๖,๕๒๙	๒๗,๓๑๔	๒๖,๙๒๗	๒๗,๕๓๕

ลำดับ ที่	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)							
		๒๕๕๘		๒๕๕๙		๒๕๖๐		๒๕๖๑	
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
๙	อำเภอ สุคริริน	๑๓,๓๗๘	๑๒,๖๑๕	๑๓,๓๐๓	๑๒,๗๑๗	๑๓,๔๑๒	๑๒,๘๔๖	๑๓,๕๑๐	๑๒,๙๕๒
๑๐	อำเภอ สุโขทัย	๓๗,๒๕๔	๔๐,๖๐๙	๓๗,๓๗๒	๔๐,๘๒๙	๓๗,๕๕๗	๔๑,๐๑๙	๓๗,๘๑๖	๔๑,๒๔๒
๑๑	อำเภอ สุโขทัย	๒๗,๕๑๔	๒๘,๒๙๙	๒๗,๗๑๑	๒๘,๕๑๐	๒๗,๙๑๓	๒๘,๗๗๙	๒๘,๐๖๖	๒๘,๙๐๒
๑๒	อำเภอ จะนะ	๑๙,๑๖๕	๑๘,๔๘๗	๑๙,๒๗๔	๑๘,๖๓๗	๑๙,๔๙๐	๑๘,๘๕๒	๑๙,๗๐๙	๑๙,๐๖๖
๑๓	อำเภอ เจาะไอร้อง	๑๙,๙๙๔	๑๙,๗๒๗	๒๐,๑๙๘	๑๙,๙๐๖	๒๐,๑๘๔	๒๐,๑๑๑	๒๐,๓๔๗	๒๐,๒๕๔
รวม ๑๓	อำเภอ	๓๘๗,๖๓๑	๓๙๕,๔๕๑	๓๙๐,๘๓๒	๓๙๘,๘๔๙	๓๙๓,๘๓๗	๔๐๒,๔๐๒	๓๙๗,๑๐๐	๔๐๕,๓๗๔

ที่มา : ศูนย์บริหารการทะเบียนภาค ๙ สาขาวิชาวิจัย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ โทร. ๐-๗๓๕๕๑-๒๓๖๘



## ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ความหมายของคำว่า "ภูมิปัญญา" ภูมิ หมายถึง พื้น - พื้นเพ ภูมิปัญญา คือ พื้นความรู้ ความสามารถภูมิปัญญา หมายถึง ความรู้ ความคิด ความเชื่อ ความสามารถ ที่กลุ่มชนได้จากประสบการณ์ที่สั่งสมไว้ใน การดำรงชีพในระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรม ที่ได้มีการพัฒนาการสืบสานกันมา ที่เป็นผลของการใช้สติปัญญาปรับตัวกับสภาวะต่างๆ ในพื้นที่กลุ่มชนนั้นตั้งหลักแหล่งถิ่นฐานอยู่

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง องค์ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่ได้รับการถ่ายทอด สืบต่อกันมาทั้งทางตรงและทางอ้อม มีลักษณะเฉพาะถิ่น สะท้อนถึงภูมิปัญญาทำให้เกิดคุณค่าทางประวัติศาสตร์

ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีอยู่ด้วยกันหลายสาขา ได้แก่

๑) ด้านอาหาร : มีความสามารถในการเลือกสรร ประดิษฐ์ และปรุงแต่งอาหารท้องถิ่น ให้มีรสชาติแบบดั้งเดิมหรือเหมาะสมกับสภาวะการณต่างๆ ตลอดจนผลิตเป็นสินค้าได้

๒) ด้านการแต่งกาย : มีความสามารถในการอนุรักษ์ และสร้างสรรค์งานด้านการแต่งกายใน รูปแบบของเครื่องแต่งกายประจำท้องถิ่นนั้นๆ เสื้อผ้า เครื่องประดับ ที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์

๓) ด้านที่อยู่อาศัย สถาปัตยกรรม : ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานด้านการส่งเสริม การอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาบ้านอาคาร ในพื้นที่นั้นๆให้รักษาคุณค่าทางสถาปัตยกรรมท้องถิ่น

๔) ด้านความเชื่อ / ประเพณี : เป็นวิถีแห่งความเชื่อ และศรัทธาของกลุ่มคนในแต่ละท้องถิ่น มีความสามารถประยุกต์และปรับใช้ปรัชญาความเชื่อ / ประเพณีที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อบริบททาง เศรษฐกิจ สังคม อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริม สนับสนุน การจัดงานบุญประเพณีในเทศกาลสำคัญของชุมชน ท้องถิ่นที่สะท้อนถึง วิถีชีวิตที่งดงาม และมีคุณค่าต่อผู้คนในท้องถิ่น

๕) ด้านภาษาและวรรณกรรม : การใช้ภาษาถิ่นในชุมชน เป็นเสน่ห์และเป็นการสืบสานให้ภาษา ถิ่นนั้นๆให้คงอยู่กับชุมชน ความสามารถในการอนุรักษ์ และสร้างสรรค์ผลงานด้านภาษา คือ ภาษาถิ่น รวมถึง ด้านวรรณกรรมท้องถิ่น การฟื้นฟู การเรียนการสอนภาษาถิ่นของท้องถิ่น รวมทั้งการส่งเสริมการใช้ภาษาถิ่นของ กลุ่มผู้ประกอบการและผู้คนในชุมชน

๖) ด้านแพทย์แผนไทย : ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้าน สุขภาพอนามัยได้ เช่นยาจากสมุนไพร นวดแผนโบราณ ฯลฯ

๗) ด้านอาชีพ : ความสามารถในการส่งเสริมถ่ายทอดภูมิปัญญาด้านอาชีพของชุมชนท้องถิ่น ที่มีแต่ดั้งเดิม เช่น งานช่างฝีมือ เป็นการพัฒนาต่อยอดอาชีพของท้องถิ่นด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณค่าและ เพิ่มมูลค่า

๘) ด้านศิลปกรรม : ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม นาฏศิลป์ ดนตรี ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ การละเล่นพื้นบ้านและนันทนาการ เป็นต้น

การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น  
การทำกรงนกกรงหัวจุก  
ตำบลจอบะ อําเภอยิ่งอ



ประวัติความเป็นมา

ในสมัยก่อนนั้น นกกรงหัวจุกจะเลี้ยงไว้ในกรงธรรมดา บางทีทำด้วยไม้สาकु หรือดัดแปลงจากเครื่องมือจับปลาที่ทำจากลวดตะแกรงและทำหลังคา ด้วยตะแกรงพัดลม (ที่เสีย) ต่อมาจึงพัฒนามาเป็นกรงทรงสี่เหลี่ยมที่ทำจากไม้เนื้ออ่อน เช่น ไม้ตำเสา ไม้สัก แล้วจึงพัฒนามาเป็นไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้เสาคํา ไม้ขาวคํา ไม้มะม่วงป่า ไม้หลุมพอ ไม้พุง ฯลฯ แล้วพัฒนามาเป็นกรงฉลุ และกรงแกะลายในปัจจุบัน

ประวัติครุภูมิปัญญาท้องถิ่น



ประวัติส่วนตัว

ชื่อ นายเพาซี นามสกุล กาเจ เชื้อชาติ ไทย สัญชาติ ไทย หมายเลขบัตรประชาชน ๓ ๙๖๐๔ ๙๐ ๑๖๒๓ ๖ วัน เดือน ปี เกิด ๒๗ ธันวาคม ๒๕๑๘ อายุ ๔๕ ปี ภูมิลำเนา(บ้านเกิด) ๑๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลตะโปยยะ อําเภอยิ่งอ จังหวัดนราธิวาส รหัสไปรษณีย์ ๙๖๑๘๐ โทรศัพท์มือถือ ๐๘๗๘๙๙ ๘๓๖๖ สถานที่ทำงาน ๘๕๒ หมู่ที่ ๙ ตำบลจอบะ อําเภอยิ่งอ จังหวัดนราธิวาส รหัสไปรษณีย์ ๙๖๑๘๐ โทรศัพท์มือถือ ๐๘ ๗๘๙๙ ๘๓๖๖ วุฒิ การศึกษาระดับการศึกษา ประถมศึกษา

## ประวัติครอบครัว

ชื่อบิดา นายมูคอ กาเจ อาชีพบิดา ทำสวน ชื่อมารดา นางมะเยาะ ปะจู ปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว เป็นบุตรคนที่ ๓ ในจำนวนพี่น้อง ๗ คน

- (๑) นางมะเยาะ กาเจ อาชีพ รับจ้างทั่วไป
- (๒) นางกายะ กาเจ อาชีพ ช่างก่อสร้าง,
- (๓) นายเพาซี กาเจ อาชีพ ช่างก่อสร้าง,ทำกรงนกกรงหัวจุก
- (๔) นายฟาฮามิต กาเจ อาชีพ รับจ้างทั่วไป
- (๕) นายอับดุลลาตะ กาเจ อาชีพ ทำสวน
- (๖) นายการี กาเจ อาชีพ รับจ้าง
- (๗) เด็กชายคอฟาน กาเจ อาชีพ นักเรียน

ชื่อภรรยา นางฟาซียะ นาสะแต (นามสกุลเดิม) นาสะแต อาชีพ รับจ้าง บุตร(ชาย) ๑ คน บุตร (หญิง) ๑ คน รวมทั้งหมด ๒ คน ได้แก่

- (๑) เด็กชายมุฮัมมัดซาฟอี กาเจ อาชีพ นักเรียน
- (๒) เด็กหญิงนุรอซีละห์ กาเจ อาชีพ นักเรียน

## ประวัติชีวิตและผลงาน

ได้รับการถ่ายทอดจากครูการศึกษาออกโรงเรียน ซึ่งเป็นครูคนแรก และได้ทดลองทำงานมีความชำนาญ จึงได้ทดลองทำกรงนกกรงหัวจุกขึ้น โดยครั้งแรกทำกรงแบบสปอร์ตยังไม่ฉลุและไม่มีลายดอกจำหน่ายได้ราคาไม่ดีนัก จึงพัฒนามาเป็นกรงฉลุ และกรงลายดอก ซึ่งสามารถจำหน่ายได้ราคาดี

## ประวัติการถ่ายทอดภูมิปัญญา

นายเพาซี กาเจ เป็นครูภูมิปัญญาด้านการทำกรงนกกรงหัวจุก ปัจจุบันจะมีผู้สนใจมาเรียนรู้วิธีการแกะลายดอกทำกรงนกกรงหัวจุก และได้รับการคัดเลือกเป็นครูภูมิปัญญาท้องถิ่นตามโครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ตำบลจอบาะ ของกระทรวงวัฒนธรรม จำนวน ๓ รุ่น ผู้รับการถ่ายทอด จำนวน ๖๐ คน

วัสดุ / อุปกรณ์



ไม้



ไม้ไผ่ (ซี่)



สว่าน



มีด และ สิวตั่วย



เลื่อยฉลุ



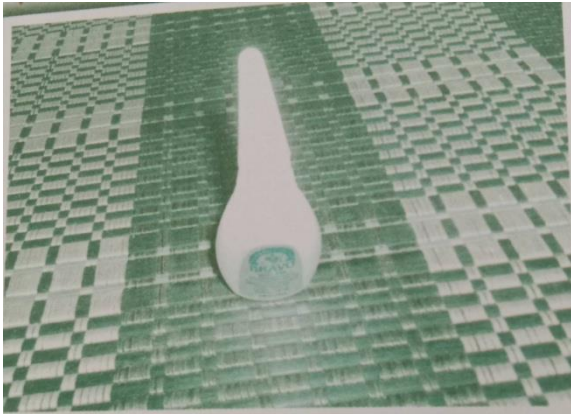
แบบลายดอก



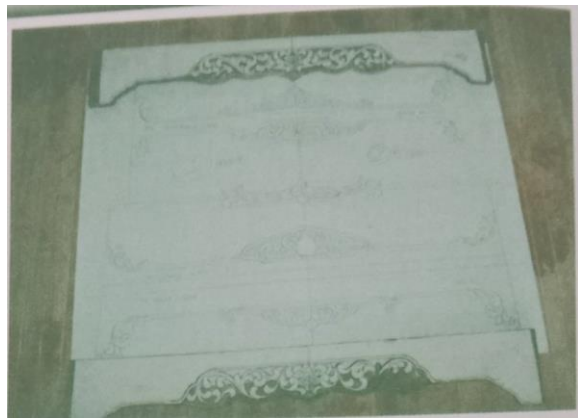
กาว



กระดาษ



กาวร้อน

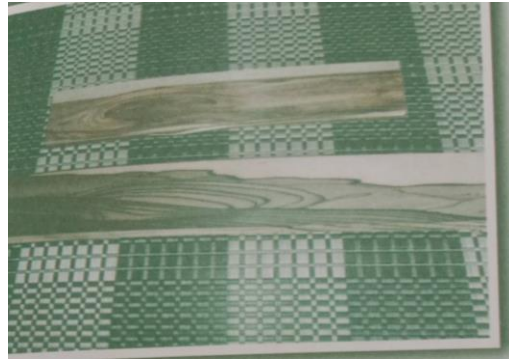


แบบลายดอก



โต๊ะ

## วิธีทำ/ขั้นตอนการทำ



๑. เลือกไม้ที่ต้องการ โดยทำเป็นเสา ๔ ต้น และไม้ สำหรับทำตัวทรง ประมาณ ๑๖ แผ่น แล้วมาบ  
ให้บางประมาณ ๖ มิลลิเมตร

๒. ทำบล็อกสำหรับขึ้นตัวทรง จำนวน ๓ บล็อก มีขนาด ๑๓ ซี่, ๑๕ ซี่ และ ๑๗ ซี่



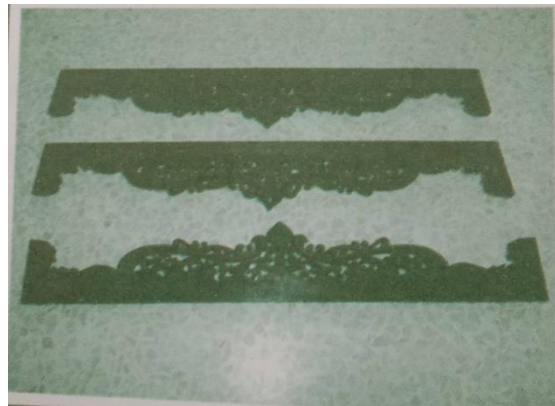
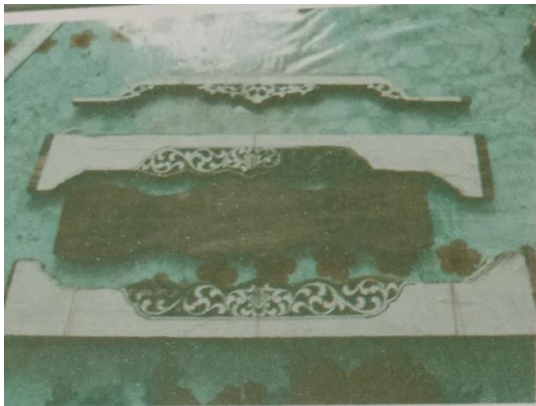
๓. คัดลายดอกที่ต้องการมาแปะบนแผ่นไม้ (ทั้ง ๑๖ แผ่น ข้างบน ๔, ล่าง ๔ ,รองล่าง ๔ , เหว ๔)





๔. เจาะรูด้วยสว่านตามลายที่ต้องการฉลุ แล้วฉลุ ตามลวดลาย

๕. เจาะรูเพื่อใส่ซี่ (มี ๑๓ ซี่, ๑๕ ซี่ หรือ ๑๗ ซี่) ตามขนาดที่ต้องการ



๖. นำแผ่นไม้ที่ฉลุเสร็จและเจาะรูเพื่อใส่ซี่แล้ว มาแกะลายดอก เสร็จแล้วแช่น้ำเพื่อให้กระดาษลาย หลุดออก ทิ้งไว้ให้แห้ง แล้วขัดด้วยกระดาษทรายให้เรียบก่อนประกอบ



๗. นำเส้า และแผ่นไม้มาวางบนบล็อกรถที่เตรียมไว้แล้วประกอบโดยใช้กาวร้อน เจาะรูแล้วตอกด้วยซี่ไม้ไผ่จนติดแน่นและแข็งแรง เสร็จแล้วติดส่วน ประกอบด้านในกรง เช่น คอนใหญ่ คอนเล็กสำหรับวางแก้วอาหาร แก้วน้ำ ดอกสำหรับใส่กล้วย ฯลฯ



๘. ใส่ที่ ใส่หัว ใส่ตะขอ ให้เรียบร้อย แล้วพ่นหรือหาแซแล็คให้สวยงาม

### การต่อยอดเพื่อให้เกิดรายได้

ปัจจุบัน การประกวดนกกรงหัวจุกจะมีทุกตำบล หมู่บ้าน จะมีการแขวนนกกรงหัวจุกตามร้านกาแฟเพื่อซุ้มก่อนแข่ง และเพื่อจำหน่าย จึงต้องใช้กรงดี ๆ ราคาแพง เพื่อดึงดูดลูกค้า ทำให้กรงดี ๆ จำหน่ายได้ในราคาแพง ตลาดมีความสนใจมากขึ้น จึงทำให้ภูมิปัญญาด้านนี้มีความสำคัญ และมีผู้สนใจเรียนมากขึ้นทำให้เป็นอาชีพเสริมรายได้ดี และยังเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านนี้ให้คงอยู่ต่อไปด้วยความภาคภูมิใจ



**บรรณานุกรม**

สำนักงานวัฒนธรรม. (๒๕๕๕). การส่งเสริมครุภูมิปัญญาท้องถิ่น อำเภอยิ่งอ. นราธิวาส.